

Artikel/voorstel Omgang met verwarde burgers - bestemd voor leden College van B&W, leden van de gemeenteraad. Verzoek om dit voorstel de passende status te geven bij de ingekomen stukken. [REDACTED]

Overlast verwarde burgers neemt schrikbarende vormen aan

Weerbaarheidstrainingen zijn absoluut noodzakelijk

Laatst had ik in het 'glazen huis' aan de Laan van Brabant dat Alwel deelt met BN/DeStem een lang gesprek met de consultant van het woningbedrijf voor de binnenstad, waarbij tal van zaken ter sprake kwamen. Zo ook het snel groeiende probleem van 'verwarde burgers' die ernstige overlast veroorzaken in hun naaste omgeving. Ze zijn niet alleen een gevaar voor zichzelf, maar in toenemende mate ook voor hun medemensen. Een woonorganisatie als Alwel wordt daar aan de basis direct mee geconfronteerd.

Dat leidt in sommige gevallen tot gedwongen huisuitzetting als de bewoner of bewoners echt niet meer te handhaven zijn. In de praktijk komt dat neer op een verplaatsing van het probleem, want als (lokale) overheid moet je toch ergens heen met deze overlastgevers. Vroeger werden deze mensen gedwongen verplaatst naar oorden als onder meer het beruchte Veenhuizen, waar hele kolonies van ontheemden ontstonden. Deze vorm van 'overheidsbeleid' is nu niet meer toepasbaar, al heeft de PvdA dat idee weleens geopperd. Begin jaren negentig pleitte premier Ruud Lubbers voor de instelling van werkkampen voor ontspoorde jongeren. Het aantal werklozen naderde toen het miljoen, en dat bracht Lubbers tot zijn bekende sneer aan het adres van oppositieleider Wim Kok. 'Dat miljoen komt er niet, en als dat wel gebeurt, ben ik weg en dan mag de heer Kok het beter komen doen'. Als premier had Kok daarna het tij mee, en daarmee sneuvelde ook het werkkampenvoorstel van Lubbers.

De vraag die zich nu opdringt is hoe individuele burgers met deze 'verworpenen der Aarde' om dienen te gaan. Oud-wethouder Hugo Polderman zei daar in 2016 in zijn inleiding voor de Zorgsalon 'Verwarde mensen in de wijk', georganiseerd door Tranzo, het wetenschappelijk centrum voor zorg en welzijn van Tilburg, het volgende over:

'Aan het bestuur de taak om mensen het gevoel te geven dat ze in het leren accepteren van het onvolmaakte gesteund worden en er daarbij niet alleen voor staan. Net zoals het onze taak is om aan de mensen die af en toe verward zijn, duidelijk te maken dat het gemeentebestuur er ook voor hen is. Om dat te kunnen doen moeten de uitgangspunten voor iedereen duidelijk zijn: je burens overlast bezorgen, mag niet, maar als het onverhoopt toch gebeurt, dan gaan we samen wel weer verder. Het is net als opvoeden, dat is ook niet altijd gemakkelijk. Grensoverschrijdend gedrag van je kind accepteer je ook niet, maar uiteindelijk laat je hem niet in de steek.

Sommige verwarde en overlast gevende mensen moeten we wellicht toch weer laten opnemen - als zelfstandig begeleid wonen een brug te ver blijkt - maar dat moet uitzondering zijn en mag geen regel worden. De inclusieve samenleving hoort aan iedere burger ruimte te bieden, dat kost weliswaar tijd en constante bijsturing, maar, en dat wordt helaas nog wel eens vergeten, het leidt ook tot een verrijking van het geheel'.

Concrete oplossingen had Polderman toen niet te bieden. Nu het probleem van de verwarde medemens ook op straat en met name in onze binnenstad steeds duidelijker zichtbaar wordt, lijkt het me een goed idee om de weerbaarheidstrainingen van weleer nieuw leven in te blazen. Deze waren zo'n twintig jaar geleden vooral

gericht op ouderen. In dit tijdsgewricht zouden ze voor iedereen ongeacht leeftijd, geslacht of achtergrond toegankelijk moeten zijn, en ook veel breder van opzet. Weerbaarheidstrainingen bestaan voor een belangrijk deel uit psychologische handelingen, er zijn bepaalde technieken om de agressor tot bedaren te brengen, in combinatie met bepaalde vechttechnieken. Als het er echt op aankomt, heeft immers iedereen het recht zichzelf te verdedigen. De gemeente lijkt mij de aangewezen partij om deze cursussen nieuwe stijl te initiëren. Voor de uitwerking zou samenwerking gezocht kunnen worden met het SportServiceBureau, dat is gevestigd in het Atik Stadion. Ik nodig de wethouders van Sport en Welzijn dan ook graag uit om hiertoe het initiatief te nemen en te agenderen in de daarvoor bestemde commissievergaderingen. Zie ook nieuwssite RoosendaalsPleijdooi